

U. B. BERGEN

16.11.43
Ms. T 568 I g

12.

F O T S E I R

10/10-43.

I N N S P U R T E N

Hold hodet klart!

Innspeten er løpets avgjørende styrkeprøve. Da gjelder det at vi ikke gjør tyskernes feil. Det var en gang tysker trodde at de skulle ha gjort krigen unna på godt og vel et års tid. Senere "knuste" de Russland, gjorde "knipetangsbevegelser" mot India og fablet enda så smått om landstigning i Amerika, i allfall av sine gule medarbeidere. - Nå er bildet snudd. Hitler distanserer dag for dag. Likevel må vi ikke vente a se krigen avgjort i morgen. Det gjelder nå framfor alt å holde hodet kaldt.

Her kan vi meget å lære av de alliertes krigsførelse. Forventningene til kravene til de alliertes hærer er kolossale verden over, likesom de under sin distansering av tyskere og japper tiljubles og "heies" fram av alle Jordens frie og okuperte folk. Likevel holder disse hærer hodet kaldt. De tar ingen risiko, fordi de helt enkelt bygger på det prinsipp at forsiktighet og sikkerhet i operasjonene teller mer enn tyske sportsprestasjoner på liv og død. I løpete mange runder vil det til slutt bli denne oppfatning av krigsførselen som kommer til å gi seieren, og dermed utsettelsen av det nasistiske ørbelvelde i verden.

Den noksante, kolde saklighet som preger de alliertes industri, er en egenskap som også den norske hjemmefront vil stå seg på å bli preget av i stigende grad. Selv om vi har ganske medvind for tiden, bør vi innrette oss mer på en seig, iherdig kamp enn på at krigen skulle være slutt i morgen. Særlig i innspuit er det de velberegnede, seige, enkelte steg som er avgjørende. De tar sin tid å hale seieren i land. Mens arbeider vi jevnt og sikkert som før.

La ikke være motstandere bluffe oss!

Være hjemlige nasister holder for en stor del på å skifte karakter. En ikke ubetydelig del av dem er i den siste tid blitt så føyelige at det rett og slett er til å få kvalme av. Sætte må imidlertid ingen la seg dupere av. Om de yngelige nasister nå er i ferd med å gå i opplosning, blir velvillige og imøtekommende må en være klar over at dette helt og holdent er begrunnet i den internasjonale situasjon. Nasistene er ikke idealister. De som var det gikk ut av partiet 9. april 1940. Resten er oppuronister, sleipe, egennyttige hukkersjeler som kun har innspetsprinsippet som sitt ideal. Når en har med slike elementer å gjøre, sier det seg selv at særlig løpets siste runde vil komme til å framvise et veld av nye og varierte former for nasistisk brykleri, som vi må være oppmerksomme på om det ikke skal føre nye forvællinger med meg.

- 2 -

Også på dette punkt viser de alliertes holdning oss hvordan vi har å forholde oss. Kravet til alt som smaker av nasisme er betingelsesløs kapitulasjon. Om våre hjemlige nasister nå i stigende grad tar til å oppstre som snille og hjelpsomme gutter, blir uenige i partipolitikk etc., så forbir vår holdning presis den samme. Merker vi at de begynner å vakte, så går vi tver om desto hårdere på for å få hele nasikonstruksjonen til å ramle. Vi har et eneste krav til nasistene, og det er: Betingelsesløs kapitulasjon. Fører de seg trette og utkjerte, så la dem på ut av løpet - og vente på regnslapets dag.

Alle krefter må settes inn.

Det er ingen tvil om at vi i dag er inne i temmel avgjørende faser av krigen. Hvor fort slutten kan komme, det vet ingen og ingen bør heller spille sine krefter å forsøke å regne det ut. Men en ting vet vi: Sluttspurten står for døren, og vi vet at slutten i ikke liten grad avhenger av det arbeid og den holdning som vi der lever bak selve krigsfronten, kan vise fram. Kan vi få depresjonen til å gripe om seg blant tyskere og quislinger, da har vi framskyndet krigens slutt. Her må enhver på ansvarlig, fornuftig og veloverveid vis sette inn alle sine krefter - og det må gjøres nå.

Kulturfronten må aktiviseres.

Det er ikke tvil om at nasistene her hatt en viss frangang når det gjør å spre usikkerhet og forvirring i vår holdning til forskjellige kulturelle tiltak. Dette må det nå en gang for alle være slutt på og vi innskjerper de paroler som gjelder for alle som ønsker å kalte seg gode nordmenn:

Forlagene: Bøker fra disse nasistiske forlagene må ikke under noen omstendighet kjøpes. Blix Forlag, Kambans Forlag, Centralforlaget, Gunnar Stenersens Forlag, I.M. Stenersens Forlag, Viking Forlag, Thraps Forlag, Amos Forlag, Gyldendal Norsk Forlag er nasistisk og rye bøker er derfor boikottet. Det samme gjelder Aschehoug, som i sommer fikk nasistisk konsulent.

Teater: Nationalteatret, Det norske teater, Trøndelag Teater er boikottet.

Film: Sinding-filmen "Sangen til livet" er boikottet. Det samme gjelder uten unntakelse alle tyske filmer.

Musikk: Ingen god norsk kunstner gir i dag offentlig konsert. Han opptrer ikke som solist ved orkesterkonsert. Publikum bør ikke gå på Filharmoniske's konserter.

Disse paroler må følges av alle. Det atvares mot alle forsøk på å skafte forvirring enten det kommer fra nasister eller såkalte "jøssinger" sov av umrfallenhet og av hensyn til si eget vilje ikke ønsker å bringe selv det minste offer i den kamp mot nasipropagandaen.

Vær forsiktig: Atvarelsen har ikke mistet sin aktualitet. Det har på ny vist seg at løst snakk har fått de farligste konsekvenser i illegalt arbeid. Bring ikke alykke over deg selv og andre, men arbeid i tankest.

Nyhetene lørdag-mandag.

Etter at Kiew ble tatt lørdag morgen, har russene inntatt Fastev, 60 km. s.v. for Kiew. Derved er jernbanen til Brest-Dnjeprbuen avskåret. Hele utstyret til 175. panserdivisjon falt i russernes hender. Halvøya sør for utløpet av Dnjpr og Bug er erobret. Ved Kertsj har russene forbeuret stillingene sine, og vest for Novel har troppene hatt videre framgang. En russisk undersøkelseskommisjon har fastslått at tyskerne har pint 135.000 russere til døde i Smolensk og omegnen.

Lørdag talte marskalk Stalin i anledning Sovjet-republikkens 26-års dag. Han sa bl.a. at i løpet av det siste året har russene tatt tilbake 4/3 av de okkuperte områder. 1.800.000 tyskere er falt. 14.000 tyske fly og 25.000 tanks er ødelagt. Han kom også inn på at det snart vil bli opprettet en ny front, like at det er Sovjet-Ruslands mål at alle okkuperte land skal få sin frihet tilbake.

Fra Italia meldes om ny framgang for begge fløyer. Avdelinger av 5. arme er gått over Gariglianofloden og 8. arme over Centillo. Amerikanerne har erobret Venafro og snår i hårde kamper nord for byen. 8. arme har inntatt 5 byer og behersker nordsiden Trinjeelven, 30 km. inne i landet. Allierte fly har bombet kanonstillinger, jernbanesentra og sambandslinjer bak de tyske stillingene. Jagerbombere har angrepet Split og en annen havneby ved den albansk-grænsen. Andre fly har bombet flybasen på Khos, Kreta og Rhodos og senket 6 mindre skip i Egearhavet.

Romerkirkekasteren meldte lørdag morgen at det i dag kveld ble kastet 4 bomber mot Vatikanstaten. Fra alliert hold er det italienske folk gjennom avisar og kringkasting blitt gjort oppmerksom på at tyskerne er i besiddelse av engelske bomber. Søndag melderer fra det allierte hovedkvarter i Nord-Afrika at det etter meget onhyggelige undersøkelser har vist seg at ingen alliert fly var på tingene i vedkommende område fredag kveld og natt til lørdag.

Av de omkring 1000 amerikanske fly som fredag over Gelsenkirchen og Münster savnes 10 bombefly og 4 jagere. 38 tyske maskiner ble skutt ned. Moskitofly har gjentatte ganger vært over vest-Tyskland, og jagere har angrepet mål i Frankrike, Belgia og Holland. Amerikanske flygende festninger bombet søndag mål i Düren i Rhinland. Tapene ved alle disse operasjonene var små. Endelig tyske fly kastet søndag bomber over Stor-London. Mange mennesker ble drept, da det var fullt treffere på et danselokale og en nakkedam.

Admiralitetet melder at lette flatestridskraft natt til torsdag utehvor Hook van Holland senket to E-båter, en væpnet tråler og satte en i brann. Et av de britiske skipene måtte forlates, men mannskapet ble overført til de øvrige fartøyene som alle kom vel i havn.

Finnland demonterte lørdag den svenske meldingen om dr. Paasikivis reise til Moskva, men slike ømtalelige ting ble som oftest benektet like til det siste. De finske ministrene i Paris og Stockholm er kalt hjem til konferanse.

Ei melding fra Sverige forteller at tyskerne begynner å evakuere sivile fra grensebyene i Lettland. Også i Romania nevnes sitetet seg, og mange rumenere har bedt om asyl til Sverige og Tyrkia.

Nyheter tirsdag

Russerne har avansert til 90 km n.v. for Kiew hvor de har erobret byen Zhihtetow. Også ret vest for byen har russerne fått god fremgang. 80 km syd for Kiew trues tyskerne med omringning idet de russiske styrker har fått følelse med styrkene som rykker frem ved Periaslav. Ved Kiew flygter tyskerne forfulgt av russiske tanks og fly og efterlader sig våben og materiell. Forsterkninger strømmer over

- Djenpr til de russiske styrker. Ved Kiew faldt 15000 tyskere.
- 16000 blev tag tilfange. Ved Kertsj er der russisk fremgang. Ved Nevel blev et tysk motangrep slåt tilbake med store tap for tyskerne. Russerne nærmer sig Polok og står 40 km fra den polske grense og 50 km fra Letlands grænse.
- I Italien går 8de arme fortsat frem. En mindre by Torina blev erobret. Sandroelven er overskredet. Byen Torebruna er intatt og har styrket de allieredes tak på hovedveien over Appeninene.
- Den 5te arme har begrenset. Flyvend festninger har bombet kulelagerfabrikker i Torino som har enorm betydning for den tyske krigsindustri. Ingen fly gik tapt. Durazzo blev også bombet uten tap og britiske destroyere har været utenfor Venetia uten at møte på motstand. Friskarne i Jugoslavien har avvist tyske angrep ved kysten av Dalmatien og flere andre steder er tyske angrep slåt tilbake. General Wilson har sendt en hilsend til de tapre jugoslavere. Fra Istanbul meldes om uønnet opstand i det sydvestlige Bulgarien og fra Bern meldes bekrafftet om sammenstøt i Wien mellom ss tropper og østermøkkere.

Præsident Benes skal til Moskva for at undertegne en traktat mellem Sovjet og Scheckoslovakiet.

Moskitofly var igjen over vest og sydvesttyskland uten tap, mens andre fly bombet mål i Frankrike med tap av 1 maskin. Sabotører har i Frankrike ødelagt 1000 jernbanevogner.

2 tyske fly var over England. Nogen få fly nådde storLondon. Der var liten skade. 3 fly blev skudt ned. Fly med baser på Azoren har allerede med held greppt ind i kampen mot ubåtene. Amerikanske sjøstridskrefter har ødelagt en tysk radio og peilingsstation på en ø ved Grønland.

Churchill saa under en tale på en bankett mandag: Vi håper alle at krigen må gå mot sin slut. Men det er en fejl at bygge på et indre sammenbrud i Tyskland. Min personlige mening er at der er all grund at anta at dersom der ikke gjøres noget større strategisk feilgrep vil vi nå kulminationen i 1944, og vi vil da oppleve den blodigste og alvorligste del av felttoget. Ingen anden magt end Rusland hadde kunnet stoppe den tyske krigsmaskin under lignende forhold som det land har opplevet. Vi har båret de tyngste byrder til øjens og i luften ned øre. Vi har tat knekken på ubåtene. Konferansen i Moskva har været meget tilfredsstillende men det er endnu mit håp at statsoverhodene i USA, England og Sovjet kan komme sammen til en aftale. Et viss men vi må gardere os mot kæde.